

MAGDALENA WÓJCIK

Katedra Pedagogiki Chrześcijańskiej KUL

e-mail: magdaw1990@o2.pl

ORCID: 0000-0001-7959-5526

SPRAWOZDANIE Z OGÓLNOPOLSKIEJ
INTERDYSCYPLINARNEJ KONFERENCJI NAUKOWEJ
„DZIECKO WOBEC SZANS I ZAGROŻEŃ
WSPÓŁCZESNEGO ŚWIATA”
Łódź, 31 maja – 1 czerwca 2019

W dniach 31 maja – 1 czerwca 2019 r. w Uniwersytecie Łódzkim odbyła się zorganizowana przez Koło Naukowe Doktorantów Wydziału Nauk o Wychowaniu UŁ Ogólnopolska Interdyscyplinarna Konferencja Naukowa pt. „Dziecko wobec szans i zagrożeń współczesnego świata”. Wydarzenie skierowano do studentów, doktorantów oraz naukowców reprezentujących różnorodne dyscypliny naukowe, ze szczególnym uwzględnieniem pedagogiki oraz psychologii, ale też filozofii, prawa, socjologii, nauk o rodzinie, nauk o zdrowiu i innych.

Z zaproszenia do udziału w konferencji skorzystali przedstawiciele następujących ośrodków: Uniwersytetu Łódzkiego (23), Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego (5), Uniwersytetu Wrocławskiego (3), Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu (3), Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie (3), Uniwersytetu Warszawskiego (3), Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II (2), Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie (2), Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie (1), Uniwersytetu w Białymstoku (1), Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach (1), Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Skierniewicach (1), Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu (1), Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie (1), Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie (1), Polskiego Towarzystwa Psychoterapii Integratywnej (1), Kolegium Pracowników Służb Społecznych w Czeladzi (1), Przedszkola Miejskiego nr 4 w Lubartowie (1) oraz Instytutu Medycyny Pracy im. Prof. Jerzego Nofera w Łodzi (1).

Dwudniowe sympozjum stanowiło okazję do pogłębionej refleksji nad sytuacją dziecka w obliczu szans i zagrożeń, jakie napotyka we współczesnym świecie. Pierwszego dnia audytorium miało okazję wysłuchać siedmiu wykładów plenarnych wygłoszonych przez przedstawicieli Uniwersytetu Łódzkiego, tj. prof. nadzw. dr hab. Alinę Wróbel, prof. zw. dr. hab. Bogusława Śliwerskiego, prof. zw. dr. hab. Jacka Piekarskiego, prof. nadzw. dr. hab. Piotra Łukowskiego, prof. nadzw. dr. hab. Grażynę Poraj oraz mgr Sylwię Wojtysiak z Polskiego Towarzystwa Psychoterapii Integratywnej. Popołudniową część konferencji stanowiła sesja referatowa, podzielona na dwie sekcje. W sekcji A, której przewodniczyły Agata Marciniak i Aleksandra Sobczyk-Kubiak, głos zabrało łącznie dziesięciu prelegentów. Natalia Zygmunt (UŁ) w swoim wystąpieniu poszukiwała odpowiedzi na pytanie, czy *social media* stanowią zagrożenie dla prawidłowego rozwoju dzieci, czy też przeciwnie – wspierają ów proces. Marta Korporowicz (UŁ) zwróciła uwagę na fakt, że niektórzy użytkownicy serwisu internetowego YouTube stają się idolami dzieci i młodzieży, zaś Joanna Kata (UMCS) akcentowała negatywne konsekwencje wynikające z nieumiejętnego korzystania z Internetu. O niebezpiecznej roli nowych technologii kreujących „wartościowy” obraz rzeczywistości podnosiła Sylwia Romanowska z Uniwersytetu w Białymstoku. Zagadnienie cyberprzestępczości i wynikających zeń zagrożeń dla najmłodszych podjął Łukasz Rosiak (UKSW). Po krótkiej przerwie głos zabrała Magdalena Wójcik (KUL) z referatem „Obecność dzieci na rynku komercyjnych usług seksualnych odpowiedzią na dewiacyjne potrzeby dorosłych”. Następnie Jolanta Bożyk (APS) starała się przybliżyć słuchaczom kwestię medialnej socjalizacji do terroryzmu na przykładzie emitowanego w Al-Aqsa TV programu dla najmłodszych „Pionierzy jutra”. Arkadiusz Kuś (UW) omówił wpływ ryzykownych wzorców zachowań w grach komputerowych na rozwój psychofizyczny dziecka, z kolei Magdalena Szmytke (UŁ) akcentowała pozytywny wpływ nowoczesnych technologii na podtrzymywanie zdolności językowych. Jako ostatnia swój referat „Terror w szkole – dyktanda w nauczaniu początkowym” wygłosiła Weronika Kisiel (UŁ). Obrady w sekcji B rozpoczęła Patrycja Mencil (UWr) wystąpieniem zatytułowanym „Problem społeczny zaginięć dzieci i młodzieży w Polsce”, następnie głos zabrała Aleksandra Polak-Kruszyk (UWr), która omówiła zagrożenia i szanse wynikające z obecności dzieci w zakładzie karnym, za punkt odniesienia przyjmując perspektywę izolacji penitencjarnej. Ewa Epa (UMK) odniosła się do problemu adopcji komercyjnych, osadzając go w kontekście polskich uregulowań prawnych w zakresie penalizacji i przeciwdziałania handlowi ludźmi. Na gruncie nauk penalnych bazował również referat Jana Sobiecha (UKSW), który przybliżył słuchaczom zagadnienia związane z warunkową odpowiedzialnością karną nieletnich. Z kolei Monika Ostrowska-Cichy (KPSS w Czeladzi) przedstawiła zebranych biblioterapię jako jedną z metod pracy z dziećmi ze środowisk marginalizowanych. Katarzyna Okólska (UŁ) zaprezentowała wyniki badań własnych dotyczących sytuacji dziecka w rodzinie objętej nadzorem kuratorskim. Jako kolejna głos zabrała Gabriela Dobińska (UŁ) z referatem „Byli wychowankowie placówek resocjalizacyjnych w kryzysie bezdomności”. Z kolei prelekcja Dominiki

Fijałkowskiej (UŁ) podkreślała znaczenie wczesnej diagnozy dla podjęcia możliwie najszybszej terapii dziecka z zaburzeniami ze spektrum autyzmu. Maciej Jabłoński (UŁ) w swojej wypowiedzi wskazywał na długoterminowe skutki doświadczania przemocy i zaniedbywania w dzieciństwie. Piątkowe obrady wieńczyło wystąpienie Joanny Siewierskiej (UŁ) na temat zagrożeń, jakie niesie za sobą depresja matki w okresie okołoporodowym dla zdrowia narodzonego dziecka.

Uczestnicy sympozjum mieli ponadto możliwość wzięcia udziału w prowadzonych przez przedstawicieli Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego warsztatach, obejmujących następujące bloki tematyczne: „Moja wewnętrzna moc – umiejętności społeczne”, „Kształtowanie umiejętności kodowania i programowania”, „Wyzwalanie kreatywności i wyobraźni poprzez wykorzystanie technologii mobilnych”, „Robotyka dla każdego – dla ‘dużego’ i ‘małego’”, „Budowanie i ochrona wizerunku nauczyciela i ucznia w sieci”.

Druga część konferencji, wzorem dnia poprzedniego, przebiegała w dwu sekcjach. W sekcji C, której przewodniczyły Agata Marciniak i Karolina Koszałkowska, jako pierwsza głos zabrała Aleksandra Grotowska (UŁ), prezentując wyniki badań jakościowych dotyczące przeżywania przez rodziny, które posiadają już potomstwo, niepowodzeń podczas starania się o kolejne dziecko. Zagadnienie to zostało niejako kontynuowane przez Paulinę Dykas (UMK) w referacie „Prawo do tożsamości jako prawo dziecka – w świetle rozwoju medycyny i metod sztucznego wspomaganie prokreacji”. Ilona Kożuch, reprezentująca Przedszkole Miejskie nr 4 w Lubartowie, wprowadziła zgromadzonych słuchaczy w problematykę potrzeb psychicznych dzieci w wieku przedszkolnym. Zagadnienie prawno-karnych aspektów dyscypliny negatywnej i karzenia dzieci omówił Michał Grudecki (UŚ). Temat „Parental responsibility a prawo polskie” podjął Albert Pielak (UW). Po przerwie Magdalena Roszak (APS) zwróciła uwagę słuchaczy na problem rodzicielskiej alienacji. Następną wypowiedź, autorką której była Karolina Koszałkowska (UŁ), odnosiła się do psychologicznych funkcji poczucia humoru w życiu dzieci i młodzieży. Temat „Prawda czy mit: dziewczynki i chłopcy różnią się w zakresie zdolności i kompetencji? Analiza wskaźników rozwoju psychofizycznego dzieci w wieku przedszkolnym w kontekście stereotypów płciowych” został podjęty przez Adriannę Potocką z Instytutu Medycyny Pracy im. prof. Jerzego Nofera w Łodzi. Z kolei o roli baśni i metafor w procesie socjalizacji do roli kobiety mówiła Aleksandra Sobczyk--Kubiak (UŁ). Następnym prelegentem, Marcin Rojek (UŁ), omówił neoliberalne zagrożenia rozwoju dzieci i młodzieży. Referat „Młodzież Zagubiona – Młodzież Poszukująca” wygłosił Dawid Gutek (KUL). Sekcję zwieńczyło wystąpienie Agaty Marciniak (UŁ) „Erystyka dla rodzica i nauczyciela – tropy moralne”. Równoległe do wystąpień w sekcji C przebiegały obrady sekcji D, które rozpoczęła Natalia Majewska (UMK) referatem dotyczącym udzielania przez małoletniego pacjenta zgody na świadczenia zdrowotne. Jako kolejną głos zabrała Renata Gardian-Miałkowska (PWSZ Skierniewice), wskazująca na zagrożenie młodego pokolenia uwikłaniem w prostytucję. Joanna Klechniewska (UWr) wprowadziła słuchaczy w problematykę

niewygaszonych odruchów pierwotnych w procesie osiągnięcia przez dziecko gotowości szkolnej. Sylwia Renosik (UŁ) usytuowała swoje rozważania wokół znaczenia więzi w rozwoju dziecka, analizując zagadnienie na przykładzie instytucjonalnej pieczy zastępczej. Pierwszą część sesji D zakończył referat Anety Brzezińskiej-Gębickiej „Przywilej czy prawo? Dziecięca zabawa swobodna jako kategoria nieobecna w wychowaniu domowym i instytucjonalnym”. Po przerwie temat „Dziecko w obliczu współczesnych technologii” podjęła Izabela Socha (UŁ). Zagadnienie „Poparcie dla strajku nauczycielskiego a postawy rodzicielskie i perspektywy temporalne matek” zreferowała Aleksandra Frydrysiak (UAM). Katarzyna Kołton, reprezentująca Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie, w swoich rozważaniach starała się udzielić odpowiedzi na pytanie zawarte w tytule wystąpienia „Czy nauka pójdzie w las?”. Kolejny z prelegentów, Szymon Turcza-Jurczyński (UJ), omówił możliwości wykorzystania debaty oksfordzkiej w pracy z dziećmi. O lekcjach religii i etyki w kontekście realizacji dowolności religijnej i światopoglądowej mówiła Patrycja Staniszevska-Pobikrowska (UKSW). W popołudniowym bloku wystąpień jako ostatnia głos zabrała Ewa Kruszyńska (UŁ) z referatem „Uczeń zdolny w perspektywie badawczej oraz wiedzy potocznej nauczycieli”.

W podsumowaniu konferencji organizatorzy dziękowali prelegentom za przybycie, wysoki poziom wystąpień oraz merytoryczną dyskusję w poszczególnych sekcjach. Zorganizowane przez Koło Naukowe Doktorantów Wydziału Nauk o Wychowaniu UŁ sympozjum stanowiło przyczynek nie tylko do wymiany doświadczeń, ale też do integracji środowiska naukowego, którego przedstawiciele przybyli do Łodzi z najodleglejszych zakątków Polski. Konferencja, której termin zbiegł się z obchodami Międzynarodowego Dnia Dziecka, była ukłonem w kierunku najmłodszych – w jej trakcie nie tylko wskazywano na możliwości wspomagania prawidłowego rozwoju dzieci, ale też wspólnie poszukiwano rozwiązań najbardziej dotkliwych problemów.